

Spolupráce obcí a Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Mgr.Bohumír MARTÍNEK,Ph.D.
Člen VV a vedoucí ÚOROO SHČMS

Praha 2013

Obsah

1. Povinnosti a oprávnění obce při řešení mimořádných událostí
2. Nabídka pomoci SHČMS k zabezpečení opatření pro řešení mimořádných událostí v obci
3. Východiska k realizaci pomoci obcím členy SHČMS
4. Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Povinnosti a oprávnění obce při řešení mimořádných událostí

Ve vztahu k řešení mimořádných událostí jsou **POVINNOSTI OBCE** následující:

- a) zřizuje JSDHO, udržuje její akceschopnost, zabezpečuje odbornou přípravu členů jednotky,
- b) připravuje se na řešení MU, na svůj podíl při provádění ZaLP a na zabezpečení ochrany obyvatelstva,
- c) plní úkoly povodňového orgánu (dle zákona č.254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon),
- d) seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva.

Povinnosti a oprávnění obce při řešení mimořádných událostí

Při řešení mimořádných událostí jsou **MOŽNOSTI** **OBCE** následující:

- a) zřídit povodňovou komisi, je-li v jejím územním obvodu možnost vzniku povodně (dle zákona č.254/2001 Sb., o vodách - vodní zákon),
- b) zřídit zařízení civilní ochrany (nebo rozšířit počet členů JSDHO, aby zabezpečili plnění úkolů ZCO)
- c) zřídit krizový štáb obce
- d) vyzvat právnické a fyzické osoby v obci k poskytnutí osobní a věcné pomoci

Povinnosti a oprávnění obce při řešení mimořádných událostí

Obec může zlepšit svoji připravenost na řešení mimořádných událostí např.

- a) zavést a používat jednoduchou dokumentaci pro činnost obce za mimořádných událostí,
- b) využívat tuto dokumentaci pro přípravu na mimořádné události,
- c) využívat možnosti přípravy funkcionářů obce, včetně nabídek kursů organizovaných některými občanskými sdruženími, to je i SH ČMS.

Nabídka pomoci SHČMS k zabezpečení opatření pro řešení mimořádných událostí v obci

Spolupráce sborů dobrovolných hasičů s obcí se opírá
o §75 zákona o požární ochraně:

Občanská sdružení, veřejně prospěšné organizace aj.
pomáhají obcím zejména tím, že:

- 1) pomáhají vyhledávat členy jednotek sborů
dobrovolných hasičů obcí,
- 2) podílejí se na odborné přípravě členů jednotek sborů
dobrovolných hasičů obcí,
- 3) podílejí se na preventivně výchovné činnosti mezi
občany a mládeží,

Nabídka pomoci SHČMS k zabezpečení opatření pro řešení mimořádných událostí v obci

Z tohoto zákona vyplývají i možnosti **SDH** pomoci

1) pomoc při vyhledávání členů JSDHO

- Jde o pomoc při vyhledávání, včetně jejich diferenciaci na členy plnící úkoly při hašení požárů či provádění záchranných a likvidačních prací a na členy působící v oblasti OO
- V souladu s Vyhláškou 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti JPO se jedná také o zvyšování počtu členů jednotek (vytváření organizačních struktur) z členů SDH k plnění úkolů OO.
Protože jde i o, které jsou fyzicky nenáročné, lze do nich zapojovat ženy-hasičky i další aktivní hasiče, kteří nejsou zapojeni do činnosti jednotky

Nabídka pomoci SHČMS k zabezpečení opatření pro řešení mimořádných událostí v obci

2) podílejí se na odborné přípravě členů JSDHO a realizují vlastní vzdělávání členů SDH

- Na odborné přípravě členů JSDHO se podílí kromě HZS krajů i vzdělávací zařízení občanských sdružení.
- V rámci SHČMS jde o ÚHŠ v Jánských Koupelech a Bílých Poličanech.

Nabídka pomoci SHČMS k zabezpečení opatření pro řešení mimořádných událostí v obci

- Kursy jsou zatím zaměřené na činnost JSDHO („nulté“ kursy techniků ochrany obyvatelstva)
- V budoucnu - činnost obcí při řešení mimořádných událostí (kursy specialistů ochrany obyvatelstva) či na preventivně výchovnou činnost (kursy preventistů ochrany obyvatelstva)
- mohou se připravovat členové SDH, i další osoby potřebné v obci pro řešení uvedené problematiky (starostové, pracovníci a členové orgánů obcí, učitelé atd.)

Nabídka pomoci SHČMS k zabezpečení opatření pro řešení mimořádných událostí v obci

- **Vzdělávání v kursech** realizuje SH ČMS ve spolupráci s HZS krajů. HZS poskytují svoje lektory i členy zkušebních komisí nebo jde o členy Sdružení prověřené HZS.
- Tato garance ze strany profesionálních hasičů umožňuje obcím využívat odborně proškolené osoby (členy i nečleny Sdružení) i pro další činnosti spojené s přípravou a řešením mimořádných událostí.

Jde zejména:

- O zapojení do činnosti povodňové komise nebo k provádění povodňových opatření či k pomoci při ochraně před povodněmi,
- přímé zapojení do činnosti krizového štábu obce,
- poskytování předem dohodnuté osobní a věcné pomoci

Nabídka pomoci SHČMS k zabezpečení opatření pro řešení mimořádných událostí v obci

Poskytování osobní a věcné pomoci

- Dle zákona č.239/2000 Sb., o IZS je starosta obce oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.
- V souvislosti s přípravou obce na řešení mimořádných událostí **se nabízí možnost uzavřít** mezi sbory dobrovolných hasičů (popř. jinými místními organizacemi občanských sdružení) a obcemi **dohodu o poskytnutí osobní a věcné pomoci.**

Příklad: HMP a ČČK (humanitární pomoc,...)

připravuje se HMP, JPO a SDH- protipovodňové stěny

Nabídka pomoci SHČMS k zabezpečení opatření pro řešení mimořádných událostí v obci

3) podílejí se na preventivně výchovné činnosti mezi občany a mládeží,

- Vzhledem k možnostem vzdělávat se v ÚHŠ jde o využití členů SDH provádět preventivně výchovnou činnost v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a řešení mimořádných událostí.
- Prakticky jde o vzdělávání vlastních členů a hlavně dětí a mládeže (tématika „Ochrany člověka za mimořádných událostí, různé preventivně výchovné programy – Záchranný kruh, Hasík,...)

Východiska k realizaci pomoci obcím členy SHČMS

V ČR kromě SHČMS, minimálně dvě další ČHJ a MHJ

- SHČMS -345 000 členů,7831 SDH (každá obec má místní org.)
stanovy- pomáhá veřejnosti, zejména obcím, ...při OO, má
vlastní organizační struktury pro OO (ROO)
- Česká hasičská jednota a Moravská hasičská jednota
(ČHJ- 6000 členů,117 sborů, 5 žup). Hlavně PO a MU.

Humanitární občanské sdružení působící na území ČR a které má
stanoveno plnění úkolů OO a CO je národní společnost
Červeného kříže. (zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a
názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži.

- ČČK má cca 27.000 členů a dobrovolníků sdružených v 1.018
místních skupinách ČČK v 76 oblastních spolcích ČČK.

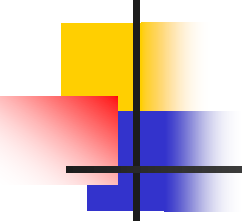
Východiska k realizaci pomoci obcím členy SHČMS

Občanské sdružení s významnou rolí v OO v obcích, zejména v malých obcích mělo by mít:

- velkou členskou základnu
- mít místní organizace v co největším počtu obcí
- mít k tomu stanoveny úkoly (zákon, stanovy)
- významné jsou i tradice poskytování pomoci postiženým osobám

Tyto podmínky splňuje **SHČMS**, popř. ČČK.

(ČČK vytváří SaP -humanitární jednotky, zřízeny při oblastních spolcích ČČK (je zařazeno cca 1.600 osob)

Východiska k realizaci pomoci obcím členy SHČMS

- V roce 2011 přijalo Sdružení (SHČMS) dokument, „**Metodika a zásady odborného vzdělávání členů SHČMS v OO**“. (vytvořeny základní předpoklady vzniku systému vzdělávání v ochraně obyvatelstva při MU)
- V r. 2012 schválil VV SH ČMS **Metodický pokyn** k provádění přípravy k získání odbornosti SHČMS v OO (vytvořeny podmínky pro získávání odbornosti OO)
- 1.-2. 11.2012 první (**nultý**) kurs odbornosti technik OO v ÚHŠ Bílé Poličany (účast 10) dle Metodického pokynu SHČMS a původního návrhu pokynu GŘ HZS ČR

Východiska k realizaci pomoci obcím členy SHČMS

- V červnu 2012-vydána 1. příručka v oblasti vzdělávání **dh** v OO
„Příručka pro přípravu techniků ochrany obyvatelstva (1.díl)
 - vydáno 500 ks, na stránkách www.dh.cz, i na (www.mvcr.cz/hasici).
 - slavnostní křest hejtmanem Zlínského kraje dne 2. července 2012
 - Je zaměřena na činnost hasičů:
 - při hrozbě a vzniku povodně,
 - při varování, evakuaci, nouzovém přežití, ochraně proti nebezpečným látkám,
 - práci s elektrozařízeními
 - na poskytování posttraumatické péče a psychosociální pomoci.
- Vychází z metodických listů Bojového řádu jednotek požární ochrany pro oblast ochrany obyvatelstva (ML OOb)**

Východiska k realizaci pomoci obcím členy SHČMS

- v kursech v ÚHŠ se bude pokračovat,
- kursy jsou otevřené, nejsou jen pro hasiče
- nabídky jsou na stránkách www.dh.cz/školy a **centra**
- zatím jen ÚHŠ Bílé Poličany
- **ÚHŠ Jánské Koupele realizuje projekt ke zkvalitňování vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva**

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Název projektu: „Zabezpečení přípravy lektorů dalšího vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech v Msk

- Projekt zahájen 1.8.2012, ukončení k 30.6.2015., Rozpočet cca 4 mil. Kč,-.

Stručný obsah projektu:

- reaguje na aktuální situaci a nedostatky odborné přípravy v oblasti OO,
- realizací bude dosaženo poskytnutí pomoci obcím, subjektům trhu práce a školám formou **proškolení lektorů ochrany obyvatelstva**,
- realizace umožní vytvořit materiálně technické a metodické zabezpečení vzdělávání
- V rámci projektu bude **pilotně proškoleno 30 lektorů ochrany obyvatelstva**,
- v rámci ověřovací výuky nových lektorů pak 30 techniků, 30 specialistů a 30 preventistů ochrany obyvatelstva z řad obcí, podniků a firem, škol a dalších subjektů v MSK.

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Konkrétním výsledkem bude vytvoření vzdělávacího programu pro lektory dalšího vzdělávání v oblasti OO při MU v MSK, kteří zajistí:

- a) přípravu odborníků ochrany obyvatelstva působících
= v orgánech (komisích, pracovních skupinách) obcí, managementu podniků a firem a v dalších souvisejících výkonných rolích (specialisté)
= v jednotkách SDHO a v JPO podniků (technici)
- b) vyvíjet činnost v oblasti PVČ na úrovni škol a podle potřeby v obcích, podnicích a firmách (preventisté).

Výstupem projektu bude:

- vytvoření nových metodických manuálů,
- vytvoření špičkového výukového zázemí,
- proškolení nových lektorů-školitelů ochrany obyvatelstva a nových odborností ochrany obyvatelstva.

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Organizace realizace projektu:

- centrum projektu **Ústřední hasičská škola Jánské Koupele.**
- hlavní partneři – KSH Msk a VŠB-TU Ostrava, zejména FBI,
- úzká spolupráce s HZS Msk a vybranými odborníky

Cílová skupina projektu je rozdělena na **primární a sekundární.**

Primární cílová skupina - lektoři ochrany obyvatelstva

Výběr ze zástupců odborných subjektů působících v oblasti OO

- profesionální a dobrovolní hasiči
- VŠB-TU, Fakulta bezpečnostního inženýrství,
- zkušení odborníci v této oblasti z obcí a podnikového managementu.

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Sekundární cílová skupina – specialisté, technici a preventisté OO

Výběr ze zástupců:

- příslušníci HZS
- členové SDH SHČMS, členové JSDH obcí a podniků
- členové KŠ, či jiných orgánů řešících MU (např. povodňové komise)
- zaměstnanci obcí , firem a podniků, učitelé škol a institucí

Program bude strukturován do 4 vzdělávacích modulů:

- T – technik ochrany obyvatelstva
- S- specialista ochrany obyvatelstva
- P- preventista ochrany obyvatelstva
- Pedagogika (vzdělávání dospělých)

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

DOSAVIDNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU:

- 1) ustavení expertní skupiny a managementu projektu
- 2) výběr lektorů
- 3) profily absolventů a obsah kursů (hodinové dotace, forma)
- 4) hlavní úkoly v roce 2013

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Ad 1. ustavení expertní skupiny a managementu projektu

(2 workshopy, na prvním ustavena 5ti členná expertní skupina (2 HZS, 1 KSH, 1 VŠB-TU (FBI), 1 ÚOROO) a management ÚHŠ.

Ad 2. výběr lektorů

- počet přesáhl 30 (HZS a KSH MSK, úřady, VŠ, občanská sdružení, podniky, městská policie, ZZS i OSVČ, první kurs se předpokládá v posledním čtvrtletí roku 2013.

Ad 3. profily absolventů a obsah kursů (hodinové dotace, forma)

- návrhy zpracovány a projednány
- absolventi všech modulů, (T,S i P) budou seznámeni s určitým minimem znalostí o ochraně obyvatelstva (základní pojmy) a o základních záležitostech ostatních modulů.

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Profil technika ochrany obyvatelstva Sdružení=profil GŘ HZS

- Je připraven plnit funkci člena jednotky na úseku OO (nebo je člen předurčené jednotky OO) a podílet se na řešení MU v obci

Obsah přípravy je zaměřen především na tyto oblasti (činnosti):

- protipovodňová ochrana a provádění protipovodňových opatření,
- varování obyvatelstva, evakuace, nouzové přežití,
- opatření v případě úniku NL, improvizované ukrytí ve stavbách,
- dekontaminace osob a techniky, práce s elektrozařizeními
- posttraumatická péče hasičům a psychosociální pomoc,
- zabezpečení objektů bez přístřeší improvizovaným zastřešením
- zabezpečení narušených konstrukcí budov, výkopů apod.

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Profil specialisty ochrany obyvatelstva

- Je připraven plnit funkci člena KŠ obce (SPS) nebo podniku (managementu řešícího MU), se zaměřením na úkoly v oblasti OO
Člen SH ČMS má předpoklady plnit funkci referenta OO SDH.

Obsah přípravy je zaměřen především na tyto oblasti (činnosti):

- základní pojmy z oblasti OO s důrazem na stupeň obec (podnik),
- analýza rizik,
- práce se základními dokumenty vztahující se k OO, vč. doporučených
- řešení mimořádných událostí v obci nebo podniku, (management, SaP)
- finanční zabezpečení řešení mimořádných událostí,
- zvláštnosti řešení některých mimořádných událostí v obci (podniku)
- postupy při obnově postiženého území na úrovni obce.

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Profil preventisty ochrany obyvatelstva

- Je připraven provádět PVČ v oblasti OO, spolupracovat s koordinátorem PVČ u HZS kraje.
- Je schopen vysvětlovat opatření přijímaná při řešení MU na úrovni obce, ORP a podniku (člen KŠ, SPS..)
- Člen SH ČMS – organizace PVČ v oblasti OO na úrovni okresu

Obsah přípravy je zaměřen především na tyto oblasti (činnosti):

- povinnosti FO, PO, obcí v oblasti přípravy a řešení MU, OO a PO,
- analýza rizik a práce se základními dokumenty v oblasti OO (ORP),
- základy vzniku MU, dopady na obyvatelstvo, opatření sebeochrany
- realizace opatření OO při řešení MU (ORP, popř. ÚO HZS kraje,)
- zásady provádění PVČ v oblasti OO a PO,
- tématica „Ochrana člověka za mimořádných událostí“

Vzdělávání členů SHČMS jako předpoklad nabídky pomoci obcím

Ad 4. Hlavní úkoly v roce 2013

Zpracování a vydání metodických manuálů pro jednotlivé vzdělávací moduly a to:

- **Březen** – **technik** ochrany obyvatelstva a **specialista** ochrany obyvatelstva
- **Červen** – **preventista** ochrany obyvatelstva

Čtvrté čtvrtletí – zahájení prvních kursů lektorů

DĚKUJI ZA POZORNOST

